В Ужгороді презентували біобібліографічний покажчик Павла Федаки, доктора історичних наук, почесного професора, борця за незалежність України у ХХ столітті

29 березня 2026 року в будинку Закарпатського крайового культурно-освітнього товариства «Просвіта» в місті Ужгороді відбулася презентація фундаментального наукового видання — біобібліографічного покажчика «Павло Федака», приуроченого до 80-річчя від дня народження відомого українського вченого, історика, етнолога, краєзнавця, громадського і культурного діяча; ювілей він відзначив 3 березня 2025 року.

Відкрив захід сам ювіляр — Павло Михайлович Федака, доктор історичних наук, почесний професор, відомий український історик, етнолог і краєзнавець, борець за незалежність України у ХХ столітті, який виступив із вступним словом. У своїй промові він

окреслив основні етапи власного життєвого і наукового шляху, розповів про зміст і значення видання, яке системно відображає багаторічний науковий, публіцистичний та громадський доробок.

Видання підготовлене укладачами — Павлом Михайловичем Федакою та Павлом Павловичем Федакою, які здійснили систематизацію багаторічного наукового, публіцистичного та громадського доробку ювіляра. Укладачі не лише зібрали значний масив матеріалів, але й структуровано представили їх у вигляді повного біобібліографічного ресурсу, що відображає еволюцію наукової думки, дослідницьких інтересів і суспільної діяльності Павла Федаки протягом десятиліть.

Наукову якість і академічну вагу видання забезпечили рецензенти — Віктор Бедь, доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор, академік; Володимир Задорожний († 31 грудня 2025 року), доктор історичних наук, професор; Мирослав Сополига, доктор історичних наук, академік НАН України. Їхня участь засвідчує високий науковий рівень підготовленого покажчика, його достовірність, системність і значущість для сучасної української гуманітарної науки.

Біобібліографічний покажчик охоплює багаторічну наукову, публіцистичну та громадську діяльність Павла Федаки — від перших публікацій до сучасних досліджень. Видання містить систематизований перелік його наукових праць, статей і виступів, а також публікацій інших авторів, у яких висвітлюється його життєвий і творчий шлях. Загалом покажчик налічує 4 107 позицій і додатково доповнений 31 позицією при виході з друку. За своїм обсягом і кількістю зафіксованих матеріалів він є найбільшим серед подібних видань на Закарпатті. До нього також включено узагальнені матеріали про життєвий і науковий шлях ученого, що дозволяє цілісно простежити еволюцію його дослідницьких зацікавлень і внесок у розвиток української історичної науки, етнології та краєзнавства.

У презентації взяли участь представники наукової, освітньої, громадської, культурної та релігійної спільноти Закарпаття.

Під час презентації зокрема виступили:

- Віктор Бедь —доктор богословських наук, доктор юридичних наук, професор, єпископ Мукачівський і Карпатський, керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією Православної Церкви України, президент Карпатського університету імені Августина Волошина, Ужгородської української богословської академії та Міжнародної академії богословських наук, голова Всеукраїнського товариства борців за незалежність України у ХХ столітті, народний депутат України першого скликання;
- Микола Олашин — кандидат історичних наук, доцент Ужгородського національного університету;
- Йосип Кобаль — кандидат історичних наук, археолог;
- Андрій Федорішко — заступник голови Закарпатського крайового товариства «Просвіта», Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Євген Ясінський — заступник голови Закарпатського крайового товариства «Просвіта»;
- Іван Роман — кандидат хімічних наук, заступник директора Інституту електронної фізики НАН України;
- Ярослав Федишин — директор видавництва «TIMPANI»;
- Степан Брацюнь — голова політичної партії «Конгрес українських націоналістів»;
- Ольга Курнат — активістка українського національного руху;
- Олександр Черепаха — голова Закарпатської крайової організації Народного Руху України;
- Павло П. Федака — кандидат історичних наук, доцент, голова Закарпатського крайового товариства «Просвіта».

Під час заходу було наголошено на винятковому значенні наукової та громадсько-політичної діяльності Павла Федаки для

збереження історичної пам’яті, розвитку української культури та утвердження національної ідентичності.

Окремою подією стало нагородження: Преосвященніший владика Віктор Бедь вручив Павлу Павловичу Федаці медаль «Гетьмана України Павла Скоропадського» за заслуги перед українським народом і Церквою Христовою, а також з нагоди 55-річчя від дня народження, яке він відзначив 30 грудня 2025 року.

Презентоване видання є масштабним науково-довідковим проєктом і стане важливим джерелом для науковців, студентів та всіх, хто цікавиться історією і культурою Закарпаття.

Презентація біобібліографічного покажчика Павла Федаки стала не лише науковою подією, а й актом суспільного визнання особистості, яка поєднала в собі вченого, просвітника і державника. Такі видання формують інтелектуальну пам’ять нації та утверджують безперервність української культурної традиції.

Антоніна ВЧОРАШНЯ,
директор Науково-дослідного інституту
українських національно-визвольних змагань
Карпатського університету імені Августина Волошина,
голова Закарпатського обласного товариства борців
за незалежність України у ХХ столітті